Κυριακής της Τυρινής (Άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 8 Μαρτίου, 2019

(Ματθ. στ΄. 14-21)
Ὑπόμνημα εἰς τὸν Ἅγιον Εὐαγγελιστὴν Ματθαῖον, ὁμιλία Κ΄

α. Ἁρμοζει νὰ στενάξωμε ἐδῶ πολὺ καὶ νὰ θρηνήσωμε πικρά. Ὄχι μόνο μιμούμαστε τοὺς **ὑποκριτές** ἀλλὰ καὶ τοὺς ἔχομε ξεπεράσει. Γνωρίζω, γνωρίζω πολλοὺς ποὺ ὄχι μόνο νηστεύουν καὶ κάνουν ἐπίδειξη ἀλλὰ καὶ πολλοὺς ἄλλους ποὺ δέ νηστεύουν κι ὡστόσο παίρνουν τὸ ὕφος ἀνθρώπων ποὺ νηστεύουν καὶ κάνουν ἔτσι ἀπολογία χειρότερη ἀπὸ τὴν ἁμαρτία. Γιὰ νὰ μὴ σκανδαλίσωμε –λένε- τοὺς πολλούς, τὸ κάνωμε αὐτό. Εἶναι ὁ νόμος τοῦ θεοῦ που τὰ ὁρίζει αὐτὰ καὶ ὁμιλεῖ γιὰ σκάνδαλο; Καὶ νομίζεις ὅτι σκανδαλίζεις, ὅταν τὸν τηρῆς κι ὅταν τὸν παραβαίνης ὅτι ἀποσοβῆς τὸ σκάνδαλο; Δὲν μπορεῖ νὰ γίνη χειρότερη ἀνοησία; Δὲ θὰ σταματήσης νὰ γίνεσαι κι ἀπὸ τοὺς ὑποκριτὲς χειρότερος, καὶ νὰ διπλασιάζης τὴν ὑποκρισία;

Καὶ κατανοῶντας τὴ μεγάλη ὑπερβολὴ τῆς κακίας αὐτῆς, δὲ θὰ ντραπῆς τὴν ἔμφαση τῆς διατυπώσεως; Δὲν εἶπε μόνον ὅτι ὑποκρίνονται ἀλλὰ θέλοντας νὰ τοὺς θίξη περισσότερο λέει· Ἀφανίζουν τὰ πρόσωπά τους, τὰ χαλοῦνε δηλαδὴ καὶ τὰ καταστρέφουν. Κι ἄν τοῦτο λέγεται ἀφανισμὸς τοῦ προσώπου, τὸ νὰ φαίνεται ὠχρὸ γιὰ λόγους κενοδοξίας τί θὰ μπορούσαμε νὰ ποῦμε γιὰ κεῖνες ποὺ παραμορφώνουν μὲ σκόνες καὶ βαφὲς τὰ πρόσωπα τῶν γυναικῶν, γιὰ νὰ καταστρέφωνται ἀκόλαστοι νέοι; Κι ἐκεῖνοι τὸν ἑαυτό τους μόνο βλάπτουν. Ἐνῶ αὐτὲς καὶ τὸν ἑαυτὸ τους κι ὅποιους τὶς βλέπουν. Πρέπει καὶ τὴ μιὰ καὶ τὴν ἄλλη βλάβη νὰ ἀποφεύγωμε μ’ ὅλη μας τὴ δύναμη.

Μᾶς ἔδωσε ἐντολὴ ὄχι μόνο νὰ μὴν ἐπιδεικνυώμαστε ἀλλὰ καὶ νὰ προσπαθοῦμε**νὰ περνοῦμε ἀπαρατήρητοι**. Ὅπως ἔκαμε καὶ πιὸ μπροστά. Καὶ στὴν περίπτωση τῆς ἐλεημοσύνης δὲν τὸ ζήτησε ἁπλὰ ἀλλὰ ὅταν εἶπε· Προσέχετε νὰ μὴν τὴν πράττετε μπροστὰ στοὺς ἀνθρώπους, πρόσθεσε, γιὰ νὰ σᾶς δοῦνε.

Στὴν περίπτωση τῆς νηστείας καὶ τῆς προσευχῆς τίποτα τέτοιο δὲν ὥρισε. Ἐπειδὴ ἡ ἐλεημοσύνη εἶναι ἀδύνατο νὰ κρυφτῆ ὁλότελα, εἶναι ὅμως δυνατὸ νὰ κρυφτῆ ἡ προσευχὴ καὶ ἡ νηστεία. Ὅπως ὅταν εἶπε, νὰ μὴ γνωρίζεη τὸ ἀριστερὸ χέρι τί πράττει τὸ δεξιό, δὲν ἐννοοῦσε τὰ χέρια ἀλλὰ ὅτι πρέπει μὲ προσοχὴ νὰ περνᾶς ἀπαρατήρητος ἀπ’ ὅλους. Κι ὅταν συμβούλεψε νὰ ἀποσυρώμαστε στὴν ἀποθήκη μας, οὔτε πάντοτε, οὔτε προηγούμενα ὥρισε ἐκεῖ μόνο νὰ προσευχώμαστε· ἀλλὰ ἐννοοῦσε

τὸ ἴδιο πρᾶγμα· ἔτσι κι ἐδῶ· ἡ συμβουλή του ν’ ἀλειφώμαστε δέν ἀποτελεῖ νομοθεσία του ν’ ἀλειφώμαστε πάντα.

Γιατὶ τότε θὰ βρεθοῦμε ὅλοι ὅτι παραβαίνομε τοῦτο τὸ νόμο, πιὸ πολὺ αὐτοὶ ποὺ ἐπιδόθηκαν σοβαρὰ τὴ φύλαξή του, οἱ κοινότητες τῶν μοναχῶν καὶ ὅσοι κατοίκησαν στὰ βουνά. Δὲν ὥρισε λοιπὸν τοῦτο. Ἀλλὰ ἐπειδὴ οἱ πιὸ παλιοὶ εἶχαν τὴ συνήθεια ν’ ἀλείφωνται κάθε φορὰ ποὺ τοὺς τύχαινε ἕνα εὐχάριστο καὶ χαρούμενο γεγονός- κι αὐτὸ μπορεῖ νὰ τὸ διαπιστώση κανεὶς καὶ στὴν ἐποχὴ ἀκόμα τοῦ Δαυΐδ καὶ τοὺ Δανιὴλ-συμβούλεψε ν’ ἀλειφώμαστε κι ἐμεῖς, ὄχι γιὰ νὰ τὸ κάνωμε αὐτὸ ὁπωσδήποτε, ἀλλὰ νὰ φροντίζουμε, μὲ πολλὴ προσοχὴ νὰ κρύβωμε τὴν πράξη μας αὐτή.

Καὶ γιὰ νὰ ἀντιληφθῆς ὅτι ἔτσι εἶναι, ὅταν ἐκεῖνος ἐφάρμοσε στὴν πράξη αὐτὸ ποὺ ὥρισε μὲ τὸ λόγο, ὅταν ἐνήστεψε σαράντα μέρες, κι ἀφοῦ ἐνήστεψε ἀπαρατήρητα, μήτε ἀλείφτηκε, μήτε ἐνίφτηκε. Ὡστόσο καὶ χωρὶς νὰ τὰ κάμη αὐτὰ ἔφερε στὸ τέλος τὴν ἄσκησή του πιὸ ἀκενόξοδα ἀπὸ κάθε ἄλλον. Αὐτὸ ὁρίζει καὶ σ’ ἐμᾶς καὶ παρουσιάζοντάς μας τοὺς ὑποκριτὰς κι ἀποτρέποντας μὲ διπλῆ παραγγελία ὅσους ἀκοῦνε. Καὶ κάτι ἄλλο μᾶς ἀφίνει νὰ ἐννοήσωμε μὲ τὴν ὀνομασία ὑποκριτές. Θέλει νὰ μᾶς ἀπομακρύνη ἀπὸ τὴν πονηρὴ ἐπιθυμία, ὄχι μόνο μὲ τὸ ὅτι εἶναι τὸ πρᾶγμα καταγέλαστο, οὔτε καὶ μὲ τὸ ὅτι προξενεῖ τὴ μεγαλύτερη ζημία ἀλλὰ καὶ μὲ τὸ ὅτι ἡ τέτοιου εἴδους ἀπάτη εἶναι ἐφήμερη.

Ὁ ὑποκριτὴς δηλαδὴ ὡς τότε φαίνεται λαμπρός, ὥσπου παρακολουθοῦν οἱ θεαταί· καὶ τότε ἀκόμα δὲ φαίνεται σ’ ὅλους. Γιατὶ οἱ περισσότεροι γνωρίζουν ποιός εἶναι καὶ ποιόν ὑποκρίνεται. Ἀλλὰ ὅταν τελειώση ἡ παράσταση φανερώνεται σ’ ὅλους πιὸ καθαρά. Αὐτὸ λοιπὸν εἶναι ἀνάγκη νὰ τὸ ἀντιμετωπίσουν κι ὅλοι οἱ κενόδοξοι. Κι αὐτοὶ δείχνουν στοὺς πιὸ πολλοὺς ὅτι δὲν εἶναι αὐτὸ ποὺ φαίνονται, ἀλλὰ φορᾶνε μόνο προσωπεῖο· πολὺ περισσότερο ὅμως θὰ φανερωθοῦν ἀργότερα, ὅταν ὅλα φαίνωνται ξεσκέπαστα καὶ γυμνά. Καὶ μὲ ἄλλο τρόπο πάλι τοὺς ἀπομακρύνει ἀπὸ τοὺς ὑποκριτὰς μὲ τὴν ὑπόδειξη ὅτι ἡ ἐντολὴ εἶναι ἐλαφρά. Δὲν κάνει αὐστηρότερη τὴ νηστεία οὔτε ὁρίζει νὰ τὴν παρουσιάζωμε μεγαλύτερη ἀλλὰ θέλει νὰ μὴ χάσωμε τὸ στέφανο ποὺ αὐτὴ δίνει. Ὥστε αὐτὸ ποὺ φαίνεται βαρύ, εἶναι κοινὸ σ’ ἐμᾶς καὶ τοὺς ὑποκριτὰς· γιατὶ νηστεύουν κι αὐτοί. Κι ἐκεῖνο ποὺ εἶναι ἀνεπαίσθητο, νὰ μὴ χαθῆ ἀπὸ τὴν κούραση ὁ μισθός, αὐτό εἶναι λέει ποὺ ὁρίζω· δὲ μᾶς ἐπιβαρύνει μὲ πρισσότερο κόπο, ἀσφαλίζει ὅμως τὸ μισθό μας μὲ κάθε μέσο καὶ δὲν μᾶς ἀφίνει νὰ φύγωμε ἀστεφάνωτοι, ὅπως ἐκεῖνοι. Καὶ μήτε θέλουν νὰ μιμηθοῦν αὐτοὺς ποὺ ἀγωνίζονται στοὺς ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες, ποὺ μόλο ποὺ παρακολουθεῖ τόσος κόσμος καὶ τόσοι ἄρχοντες, ἕναν μονάχα ἐπιδιώκουν νὰ ἱκανοποιήσουν, αὐτὸν ποὺ θὰ βραβεύση τὴ νίκη τους. Κι ἄς εἶναι πολὺ κατώτερος. Καὶ σὺ ποὺ ἔχεις διπλῆ αἰτία νὰ παρουσίασης σ’ ἐκεῖνον τὴ νίκη σου, γιατὶ ὁ ἴδιος εἶναι καὶ ὁ ἐπιβραβευτὴς καὶ μὲ ὑπεροχὴ ἀσύγκριτη ὑπερέχει ἀπὸ ὅλους ὅσοι κάθονται στὸ θέατρο, δείχνεις σὲ ὅλους τὴν ἀρετή σου, ποὺ ὄχι μόνο δὲ σ’ ὠφελοῦν ἀλλὰ καὶ σοῦ προξενοῦν μεγίστη ζημία.

β. Ἀλλά μήτε σ’ αὐτό δὲ σ’ ἐμποδίζω, λέει. Ἂν θέλης καὶ στοὺς ἀνθρώπους νὰ ἐπιδειχθῆς, περίμενε, κι ἐγὼ θὰ σοῦ παραχωρήσω κι αὐτὸ μὲ περισσότερη ἀφθονία καὶ πολὺ κέρδος. Σὲ ἀποσπᾶ τοῦτο τώρα ἀπὸ τὴ δοξολογία μου, ὅπως σὲ συνδέει ἡ περιφόρνησή τούτων. Τότε θὰ τὰ ἀπολαύσης ὅλα μὲ κάθε ἐλευθερία. Ἀλλὰ πρὶν ἀπ’ αὐτὰ δὲ θὰ εἶναι μικρὴ ἡ ὠφέλειά σου ἐδῶ μὲ τὸ νὰ καταπατήσης ὅλη τὴν ἀνθρωπίνη δόξα καὶ νὰ ἐλευθερωρθῆς ἀπὸ τὴ βαρειὰ ἀνθρώπινη δουλεία καὶ νὰ γίνης ἐργάτης γνήσιος τῆς ἀρετῆς. Γιατὶ μὲ τέτοια γνώμη ἂν βρεθῆς στὴν ἐρημιά, θά γίνης ἔρημος ἀπὸ κάθε ἀρετή, ἀφοῦ δὲ θὰ ἔχης θεατές. Αὐτὸ ὅμως δείχνει ὑβριστὴ τῆς ἀρετῆς, ἂν εἶναι νὰ τὴν ἐπιδιώκης ὄχι γι’ αὐτὴν τὴν ἴδια ἀλλὰ γιὰ τὸ σχοινᾶ καὶ τὸ χαλκιὰ καὶ τὸ πλῆθος τῆς ἀγορᾶς, γιὰ νὰ σὲ θαυμάσουν ἀκόμα κι οἱ κακοὶ κι αὐτοὶ ποὺ ζοῦνε μακριά της. Καὶ καλεῖς τοὺς ἐχθρούς της νὰ τὴ δείξης καὶ νὰ τὴ θαυμάσουν. Εἶναι τὸ ἴδιο νὰ διαλέξη κανένας τὴ σωφρονη ἀλλὰ γιὰ νὰ τῆς κάνη ἐπίδειξη σ’ αὐτοὺς ποὺ ζοῦνε μὲ ἑταῖρες. Καὶ σὺ ἂν σκέφτεσαι ἔτσι, δὲ διαλέγεις τὴν ἀρετὴ παρὰ γιὰ τοὺς ἐχθρούς της. Πρέπει κι ἀπὸ τοῦτο νὰ τὴ θαυμάσωμε, ποὺ τὴν ἐπαινοῦν κι οἱ ἐχθροί της. Καὶ νὰ τὴ θαυμάσωμε ὅπως πρέπει ὄχι γι’ ἄλλους ἀλλὰ γιὰ λογαριασμό της.

Γιατὶ κι ἐμεῖς θεωροῦμε προσβολὴ νὰ μὴ μᾶς ἀγαποῦν γιὰ τὸν ἑαυτό μας ἀλλὰ γιὰ χάρη ἄλλων. Τὸ ἴδιο νὰ στοχαστῆς καὶ γιὰ τὴν **ἀρετή. Μὴν τὴν ἐπιδιώκης γιὰ χάρη ἄλλων οὔτε νὰ κάνης ὑπακοὴ στὸ Θεὸ γιὰ χάρη τῶν ἀνθρώπων ἀλλὰ στοὺς ἀνθρώπους γιὰ χάρη τοῦ Θεοῦ**. Στὴν ἀντίθετη περίπτωση κι ἂν νομίζης ὅτι ἐπιδιώκεις τὴν ἀρετή, ἐξοργίζεις τὸ Θεὸ ὅμοια μ’ αὐτὸν ποὺ δὲν τὴν ἐπιδιώκει.

Ὅπως παρακούει ἐκεῖνος ποὺ δὲν τὴν ἐπιδίωξε ἔτσι καὶ σὺ μὲ τὴν παράνομη ἐπιδίωξη. «*Μὴ θησαυρίζετε γιὰ τὸν ἑαυτὸ σας θησαυροὺς πάνω στὴ γῆ*». Ἀφοῦ ἔβγαλε ἀπὸ τὴν ψυχή μας τὸ νόσημα τῆς **κενοδοξίας**, ἀρχίζει σὲ κατάλληλη ὥρα καὶ τὸ λόγο γιὰ **ἀκτημοσύνη**. **Τίποτα δὲν προετοιμάζει τόσο τὸν ἄνθρωπο στὴν ἀγάπη τῶν χρημάτων ὅσο ἡ ἐπιθυμία τῆς δόξας**. Γιὰ τὴν δόξα οἱ ἄνθρωποι ἐφευρίσκουν τὰ κοπάδια τῶν δούλων, τὸ σμάρι τῶν εὐνούχων, τὰ χρυσοστόλιστα ἄλογα, τ’ ἀσημένια τραπέζια καὶ τὰ ἄλλα τὰ πιὸ γελοῖα. Δὲ θέλουν νὰ ἱκανοποιήσουν μιὰ ἀνάγκη, οὔτε ν’ ἀπολαύσουν ἡδονὴ ἀλλὰ **νὰ κάνουν ἐπίδειξη στοὺς πολλούς**. Πιὸ πάνω περιοριζόταν νὰ ὁρίση ὅτι **πρέπει νὰ ἐλεοῦμε**· ἐδῶ δείχνει καὶ πόσο πρέπει νὰ ἐλεοῦμε λέγοντας· Μὴ θησαυρίζετε. ἐπειδὴ δὲν ἦταν δυνατὸ νὰ παρουσιάση ἀπὸ τὴν ἀρχὴ στὴ πληρότητά του τὸ λόγο γιὰ τὴν περιφρόνηση τῶν χρημάτων ἐξ αἰτίας τῆς τυραννικῆς κυριαρχίας τοῦ πάθους, ἀφοῦ τὸν χώρισε σὲ μέρη καὶ τὸν ἐλευθέρωσε ἀπ’ αὐτήν, τὸν σταλάζει μέσα στὴν ψυχὴ τῶν ἀκροατῶν του, ὥστε νὰ γίνη εὔκολα παραδεκτός. Γι’ αὐτὸ ἔλεγε πρῶτα· Καλότυχοι ὅσοι ἐλεοῦν· κι ἔπειτ’ ἀπ’ αὐτό· Νὰ ἔχης συμπάθεια γιὰ τὸν ἀντίδικό σου. Κι ἀκόμα πιὸ ὕστερα· Ἂν θέλη κάποιος νὰ πᾶτε στὸ δικαστήριο καὶ νὰ σοῦ πάρη τὸ χιτῶνα δώστου καὶ τὸ ἱμάτιο. Αὐτὸ εἶναι τὸ μεγαλύτερο ἀπ’ ὅλα.

Ἐκεῖ εἶπε· Ἂν δῆς νὰ πλησιάζη δικαστικὸς ἀγῶνας κάνε τοῦτο· ἀντὶ νὰ φιλονικῆς γιὰ τὴν κατοχὴ ἑνὸς πράγματος, καλύτερα ν’ ἀποφύγης τὴ φιλονεικία κι ἄς μὴν τὸ

κρατήσης. Ἀλλὰ ἐδῶ οὔτε ἀντίδικο παρουσιάζει οὔτε κατηγορούμενο, οὔτε κανέαν ἄλλο μνημονεύει, παρὰ μᾶς συμβουλεύει καθ’ ἑαυτὴ τὴν **περιφρόνηση τῶν χρημάτων**, δείχοντας ὅτι θέτει αὐτὸν τὸ νόμο ὄχι τόσο γι’ αὐτοὺς ποὺ εὐεργετοῦνται, ὅσο γι’ αὐτὸν ποὺ εὐεργετεῖ. Ἔτσι κι ἄν κανένας δὲν ἀδικῆ καὶ δὲ μᾶς σύρη στὸν δικαστήριο, νὰ περιφρονοῦμε ὡστόστο τὴν περιουσία μας, δίνοντάς τη σ’ αὐτοὺς ποὺ τὴ χρειάζονται. Κι ἐδῶ ὅμως δὲ θέτει τὸ σύνολο ἀλλὰ τμηματικὰ, μολονότι παρουσίασε στὴν ἔρημο τοὺς σχετικοὺς ἀγῶνες μὲ πολλὴν ὑπερβολή. Δὲν τὸ θέτει ὅμως, οὔτε τὸ φέρνει στὸν κέντρο· δὲν ἦταν ἀκόμα καιρὸς νὰ τὸ φανερώση.

Σκέψεις ἐξετάζει ὡς τώρα καὶ στὸ λόγο γι’ αὐτὰ παίρνει τὴ θέση συμβούλου πιὸ πολὺ παρὰ νομοθέτη. Γιατὶ ὅταν εἶπε· Μὴ θησαυρίζετε στὴ γῆ, πρόσθετε· Ὅπου τὸ σαράκι καὶ τὸ σκουλήκι ἀφανίζουν κι ὅπου οἱ κλέφτες ξεθαύουν καὶ κλέβουν. Τώρα δείχνει τοῦ οὐράνιου θησαυροῦ τὴν ὠφέλεια καὶ τοῦ γήϊνου τὴ βλάβη κι ἐξ αἰτίας τοῦ τόπου καὶ ἐξ αἰτίας αὐτῶν ποὺ τὸν κυνηγοῦν. Δὲ σταματᾶ ὡς ἐδῶ ἀλλὰ προσθέτει κι ἄλλη σκέψη καὶ πρῶτα μετατρέπει τὸ φόβο τους σ’ ἐνθάρρυνση. **Φοβᾶσαι, λέει, μὴν ξοδευτοῦν τὰ χρήματά σου, ὅταν κάμης ἐλημοσύνη; Δῶσε ἐλεημοσύνη καὶ τότε δὲ θὰ ξοδευτοῦν. Καὶ τὸ πιὸ μεγάλο, ὅτι ὄχι μόνο δὲ θὰ ξοδευτοῦν ἀλλὰ καὶ προσθήκη μεγαλύτερη θὰ λάβης, γιατὶ βέβαια προσθέτονται τὰ οὐράνια.** Δὲν τὸ λέει ὅμως αὐτὸ ἀπὸ τὴν ἀρχή, τὸ προσθέτει ἔπειτα

γ. Τώρα φέρνει στὸ κέντρο, ὅ,τι μποροῦσε ν’ ἀποκαλέση τὴ μεγαλύτερη προτροπή, ὅτι παραμένει ἀσύλητος ὁ θησαυρὸς τους καὶ τοὺς σέρνει κοντά του ἀπὸ δύο μέρη. Γιατὶ οὔτε εἶπε ὅτι μόνο ἄν δώσης ἐλεημοσύνη διατηρεῖται, ἀλλὰ ἐφοβέρισε καὶ τὸ ἀντίθετο, ὅτι καὶ ἄν δὲν δώσῃς χάνεται. Πρόσεξε τὴν ἄπειρη σοφία. Δὲν εἶπε ὅτι τὰ ἀφήνεις σὲ ἄλλους, γιατὶ καὶ τοῦτο δὲν τὸ ἐπιτυγχάνουν. Ἀλλὰ μὲ ἄλλο τρόπο τοὺς φοβερίζει δείχνοντάς τους οὔτε μήτε τοῦτο δέν τό ἐπιτυγχάνουν. Ἀκόμα κι ἄν δὲν μᾶς ἀδικήσουν ἄνθρωποι, ὑπάρχουν αὐτοὶ ποὺ θὰ ἀδικήσουν, τὸ σαράκι καὶ τὸ σκουλήκι. Γιατὶ κι ἄν φαίνωνται πὼς εἶναι πολὺ εὐκολοσύντριφτοι αὐτοὶ οἱ ἀφανισταί, ὅμως πραγματικά εἶναι ἀκαταμάχητοι καὶ ἀσυγκράτητοι. Κι ὅ,τιδήποτε μηχανευθῆς, δὲ θὰ μπορέσῃς νὰ συγκρατήσης τὴν καταστροφὴ ποὺ προξενοῦν. Λοιπὸν τὸ σαράκι τρώει τὸ χρυσάφι; Ἂν ὄχι τὸ σαράκι οἱ κλέφτες. Κι ἔγιναν ὅλοι θύματα κλοπῆς; Ἂν ὄχι ὅλοι οἱ περισσότεροι. Γι’ αὐτὸ φέρνει κι ἄλλη σκέψη, ὅπως εἶπα πιὸ πρίν· **Ὅπου βρίσκεται ὁ θησαυρὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκεῖ εἶναι ἡ σκέψη του**. Κι ἄν δὲν πραγματοποιηθῆ κανένα ἀπ’ αὐτά, λέει, **δὲν εἶναι μικρὴ ζημία νὰ εἶσαι καρφωμένος στὰ γήϊνα, νὰ γίνης δοῦλος ἀπὸ ἐλεύθερος, νὰ ξεπέσης ἀπὸ τὸν οὐρανό, τίποτα ἀπὸ τὰ ὑψηλὰ νὰ μὴν μπορῆς νὰ ἐννοήσης ἀλλὰ νὰ τὰ θεωρῆς ὅλα σὰν χρήματα καὶ τόκους καὶ δανείσματα καὶ κέρδη κι ἀνελεύθερες συναλλαγές. Ὑπάρχει μεγαλύτερη ἀθλιότητα;**

Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶναι χειρότερος ἀπὸ κάθε ἀχρεῖο, **δοῦλος στὴ χειρότερη τυραννία**. Κι ἔχει προδώσει τὸ βασικώτερο ἀπ’ ὅλα, τὴν ἀνθρώπινη εὐγένεια καὶ ἐλευθερία. Ὅσα κι ἄν σοῦ λέη κανένας, ὅταν ὁ νοῦς σου εἶναι προσηλωμένος στὰ

χρήματα τίποτα δὲ θὰ μπορέσης ν’ ἀκούσης ἀπ’ ὅσα ἁρμόζουν σὲ σένα. Ἀλλὰ σὰν σὲ σκυλὶ ποὺ εἶναι δεμένο σὲ τάφο μὲ τὴ βαρύτερη ἀπ’ ὅλες ἁλυσίδα τῆς χρηματικῆς τυραννίας κι ἁλυχτᾶ ὅλους ποὺ πλησιάζουν, ἕνα ἔργο ἀσταμάτητο ἔχεις καὶ σύ, νὰ ὑπερασπίζεσαι ἀπὸ ὅλους τὸ θησαυρό σου. Ὑπάρχει ἀθλιότητα μεγαλύτερη;

Αὐτὸ ὅμως ἦταν ἀνώτερο ἀπὸ τὸ διανοητικὸ ἐπίπεδο τῶν ἀκροατῶν του, κι οὔτε ἦταν εὔκολο νὰ δοῦν σὲ μιὰ ματιὰ τὴ βλάβη, οὔτε τὸ κέρδος ἦταν φανερό, ἀλλὰ χρειαζόταν κάπως πιὸ ἀσκημένη σκέψη νὰ διακρίνουν καὶ τὸ ἕνα καὶ τὸ ἄλλο, γι’ αὐτὸ ἀναφέρει τοῦτο ὕστερ’ ἀπ’ αὐτὰ τὰ φανερὰ λέγοντας· **Ὅπου ὁ θησαυρὸς τοῦ ἀνθρώπου, ἐκεῖ βρίσκεται κι ἡ σκέψη του**. Καὶ τὸ ἀποσαφηνίζει αὐτὸ πάλι, ὁδηγῶντας τὸ λόγο ἀπὸ τὰ νοητὰ στὰ αἰσθητὰ καὶ λέγοντας· Ὁ λύχνος τοῦ σώματος εἶναι τὸ μάτι. Ὁ λόγος του ἔχει τοῦτο τὸ νόημα. Μὴν κρύψης χρυσάφι στὴ γῆ, μήτε τίποτα παρόμοιο, γιατὶ τὰ μαζύεις γιὰ τὸ σαράκι καὶ τὸ σκουλήκι καὶ τοὺς κλέπτες.**Κι ἄν ἀκόμη τ’ ἀποφύγης αὐτά, δὲ θὰ ξεφύγης τὴν ὑποδούλωση τῆς καρδιᾶς καὶ τὴν προσήλωση σ’ ὅλα τὰ χαμηλά.** Ὅπου εἶναι ὁ θησαυρὸς σου ἐκεῖ κι ἡ σκέψη σου. Ὅπως λοιπὸν ὅταν θησαυρίσης στὸν οὐρανό, δὲν καρπώνεσαι τοῦτο μονάχα, τὴν ἐπιτυχία τῶν σχετικῶν βραβείων ἀλλὰ ἀπὸ δῶ κι ἀπὸ τώρα παίρνεις τὸ μισθό σου σὲ ἄλλο ἀράζοντας λιμάνι, κι ἔχοντας φρόνημα τ’ οὐρανοῦ καὶ γιὰ τὰ ἐκεῖ φροντίζοντας –γιατὶ ὅπου ἔκρυψες τὸ θησαυρό σου εἶναι φανερὸ ὅτι ἄφησες καὶ τὴν ψυχή σου-ἔτσι ἄν θησαυρίσης στὴ γῆ, θὰ πάθης τὰ ἀντίθετα.

Κι ἄν εἶναι γιὰ σένα ὁ λόγος σκοτεινὸς ἄκουσε τὰ ἑξῆς. Ὁ λύχνος τοῦ σώματος εἶναι τὸ μάτι. Ἂν τὸ μάτι σου εἶναι καθαρό, εἶναι φωτεινὸ ὅλο τὸ σῶμα σου. Ἂν τὸ μάτι σου εἶναι πονηρό, θὰ εἶναι ὅλο τὸ σῶμα σου σκοτεινό. Κι ἄν τὸ φῶς τὸ δικό σου εἶναι σκοτάδι, τὸ σκοτάδι πόσο θά εἶναι; Στρέφει τὸ λόγο στὰ αἰσθητά. Ἐπειδὴ ἀνέφερε τὴν ψυχή, ὅτι καταδουλώνεται κι αἰχμαλωτίζεται καὶ αὐτὸ δὲν μποροῦν πολλοὶ νὰ τὸ δοῦνε σὲ μιὰ ματιά, μεταθέτει τὴ διδασκαλία του στὰ ἐξωτερικὰ κι αὐτὰ ποὺ βλέπουν τὰ μάτια, γιὰ νὰ λάβουν ἰδέα καὶ γιὰ κεῖνα ἔχοντας ὑπ’ ὄψη αὐτά. Ἂν δὲ γνωρίζης, τί σημαίνει βλάβη τοῦ νοῦ, κατανόησέ το ἀπὸ τὴ σωματικὴ βλάβη. Ὅ**τι ἀντιπροσωπεύει γιὰ τὸ σῶμα τὸ μάτι, αὐτὸ εἶναι κι ὁ νοῦς γιὰ τὴν ψυχή** . Ἀσφαλῶς λοιπὸν δὲ θὰ προτιμοῦσες νὰ φορῆς χρυσᾶ καὶ νὰ εἶσαι ντυμένος μὲ ροῦχα μεταξωτά, νὰ εἶναι ὅμως τὰ μάτια σου χαλασμένα. Ἀλλὰ τὴν ὑγεία τῶν ματιῶν σου θεωρεῖς πιὸ ἀκριβῆ ἀπ’ ὅλα αὐτά. Καὶ ἄν τὴν καταστρέψης καὶ τὴ χαλάσης, δὲ σ’ ὠφελεῖ πιὰ νὰ ζῆς, γιατὶ ὅπως μὲ τὴν τύφλωση τῶν ματιῶν χάνεται τὸ μεγαλύτερο ποσοστὸ τῆς ἐνεργητικότητας τῶν ἄλλων μελῶν, ὅταν σβήση γι’ αὐτὰ τὸ φῶς, ἔτσι ὅταν καταστραφῆ καὶ ὁ νοῦς σου , ἀπὸ μύρια ἡ ζωή σου θὰ γεμίση κακά. Ὅπως λοιπὸν στὴν φροντίδα τοῦ σώματος βάζομε αὐτὸ τὸ σκοπό, νὰ ἔχωμε τὰ μάτια μας γερά, **τὸ ἴδιο κάνομε καὶ γιὰ τὸ νοῦ στὴν ἐπιμέλεια τῆς ψυχῆς**. Ἂν ἀχρηστέψωμε αὐτὸν, ποὺ ὀφείλει καὶ στὰ ἄλλα νὰ παρέχη τὸ φῶς, πῶς θὰ μπορέσωμε νὰ δοῦμε; Ὅπως ξηραίνει τὸν ποταμὸ ὅποιος φράξη τὴν πηγή, ἔτσι κι αὐτὸς ποὺ ἀφανίζει τὸ νοῦ του, θολώνει ὅλη τὴ δραστηριότητά του στὴ ζωὴ αὐτή. Γι’ αὐτὸ λέει· Ἂν τὸ δικὸ σου φῶς εἶναι σκοτάδι, τὸ σκοτάδι πόσο εἶναι; Ὅταν βουλιάξη ὁ

κυβερνήτης καὶ σβήση τὸ λυχνάρι καὶ ὁ ἀρχηγὸς αἰχμαλωτιστῆ, ποιά ἐλπίδα ἀπομένει στοὺς ὑπηκόους;

δ. Γι’ αὐτὸ ἀκριβῶς ἄφησε νὰ πῆ τώρα τὶς **ἐπιβουλὲς ποὺ προκαλεῖ ὁ πλοῦτος, τὶς φιλονεικίες, τὶς δίκες**. Ἔκανε γι’ αὐτὰ ὑπαινιγμὸ πιὸ πάνω ὅταν εἶπε· Θὰ σὲ παραδώση ὁ ἀντίδικος στὸν κριτὴ καὶ ὁ κριτὴς στὸν ὑπηρέτη. Ἀφοῦ ὅπως νἄναι ἀνέφερε τὰ βαρύτερα περιστατικά, ἀπομακρύνει ἀπὸ τὴν πονηρὴ ἐπιθυμία. Εἶναι πολὺ φοβερώτερο νὰ δουλωθῆ ὁ νοῦς σου σ’ αὐτὸ τὸ πάθος παρὰ νὰ κλειστῆς στὴ φυλακή. Καὶ τὸ τελευταῖο δὲ συμβαίνει συχνά, τὸ πρῶτο ὅμως ἔχει συνδεθῆ μὲ τὴν ἐπιθυμία τῶν χρημάτων. Γι’ αὐτὸ βάζει τὴν ὑποδούλωση τοῦ νοῦ, σὰν πιὸ φοβερὴ κι ἀναπόφευκτη, μετὰ τὴ φυλάκιση. **Ὁ Θεὸς μᾶς ἔδωσε νοῦ, λέει, γιὰ νὰ διαλύσωμε τὴν ἄγνοια μας καὶ νὰ σχηματίσωμε ὀρθὴ κρίση γιὰ τὰ πράγματα καὶ νὰ μείνωμε ἀσφαλισμένοι ἔναντι ὅσων μᾶς λυποῦν καὶ μᾶς βλάπτουν, χρησιμοποιῶντας αὐτὸν σὰν κάποιο ὅπλο καὶ φῶς. Ἐμεῖς προδίνομε τὸ χάρισμα σὲ περιττὰ καὶ ἀνώφελα.**

Τί ὠφελοῦν οἱ χρυσοντυμένοι στρατιῶτες, ὅταν ὁ στρατηγος σέρνεται στὴν αἰχμαλωσία; Ποιὸ κέρδος τοῦ ἁρματωμένου πλοίου, ὅταν ὁ κυβερνήτης βουλιάξη; Καὶ τὶ ἀξία ἔχει τὸ ἀθλητικὸ σῶμα, ὅταν ἀπὸ τὰ μάτια ἔχει ἀποκοπῆ ἡ ὅραση; Ὅπως λοιπὸν ἄν κάποιος τὸ γιατρό, ποὺ πρέπει νὰ εἶναι ὑγιὴς γιὰ νὰ θεραπεύη τὶς ἀσθένειες, τὸν κάμη ν’ ἀσθενήση καὶ ὁρίση ἔπειτα νὰ ξαπλωθῆ σὲ ἀσημένιο κρεβάτι καὶ χρυσὸ θάλαμο, δὲν ὠφελεῖ σὲ τίποτα τοὺς ἀρρώστους, ἔτσι ἀφοῦ καταστρέψης τὸ νοῦ ποὺ ἔχει τὴ δύναμη νὰ θεραπεύη τὰ πάθη, ἄν καθίσης δίπλα στὸ θησαυρό σου, ὄχι μόνο δὲν προκάλεσες καμμιὰ ὠφέλεια ἀλλὰ ἀντίθετα τὴν μεγαλύτερη ζημία καί ἔβλαψες ὅλη σου τήν ψυχή. Εἶδες πὼς μὲ τὰ ἴδια, γιὰ τὰ ὁποῖα οἱ ἄνθρωποι ἐπιθυμοῦν τὴν κακία, μ’ αὐτὰ καὶ τοὺς ξαναφέρει στὴν ἀρετή; Γιὰ ποιό λόγο ἐπιθυμεῖς τὰ χρήματα; ρωτᾶ. Ὄχι γιὰ νὰ δοκιμάσης εὐχαρίστηση κι ἡδονή; Αὐτὸ ἀκριβῶς δὲ θὰ τὸ δοκιμάσης ἀπὸ τοῦτο ἀλλὰ τὸ ὅλο ἀντίθετο. Γιατὶ ἄν μὲ τὴν στέρηση τῶν ματιῶν δὲν αἰσθανώμαστε κανένα ἀπὸ τὰ εὐχάριστα ἐξ αἰτίας αὐτῆς τῆς συμφορᾶς μας, παθαίνομαι τὸ ἴδιο σὲ μεγαλύτερο βαθμὸ ἐξ αἰτίας τῆς διαστροφῆς κι ἀναπηρίας τοῦ νοῦ. Γιὰ ποιό λόγο τὰ κρύβεις στὴ γῆ; Γιὰ νὰ φυλάγωνται μὲ ἀσφάλεια; Κι ἐδῶ τὸ ἀντίθετο συμβαίνει, λέει. Γιὰ ποιὸ λόγο προσεύχεσαι καὶ ἐλεεῖς;

Ἐπιθυμεῖς τὴ δόξα τῶν ἀνθρώπων; Μὴν προσεύχεσαι λοιπὸν γι’ αὐτὴν καὶ θὰ τὴν ἔχης κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς κρίσεως.Ὅπως λοιπὸν ἐκεῖνον ποὺ νηστεύει καὶ ἐλεεῖ καὶ προσεύχεται γιὰ λόγους κενοδοξίας τὸν ὁδηγεῖ στὴν ἔλλειψη κενοδοξίας χρησιμοποιῶντας τὴν ἴδια τὴν ἐπιθυμία του, ὅμοια καὶ τὸ φιλάργυρο τὸν ἀποσπᾶ μὲ τὰ ἴδια ποὺ τράβηξαν τὴν προθυμία του. Τί θέλεις; τοῦ λέει. Νὰ φυλάγωνται τὰ χρήματά σου καὶ νὰ ἀπολαύσης τὴν ἡδονή; **Μὲ μεγάλη ἀφθονία θὰ σοῦ δώσω καὶ τὰ δύο, ἐὰν καταθέσης τὸ χρυσάφι σου, ὅπου σοῦ ὁρίζω**. Πιὸ καθαρὰ ἔδειξε στὰ κατοπινὰ τὴ βλάβη τοῦ νοῦ, ποὺ προέρχεται ἀπ’ αὐτὰ, ὅταν ἐμνημόνεψε τὰ

ἀγκάθια. Τώρα κι ἐδῶ κάνει ὄχι τυχαῖο ὑπαινιγμό, ἀφοῦ ἔδειξε ὅτι εἶναι σκοτισμένος ὅποιος ἔχει αὐτὴ τὴ μανία. Κι ὅπως ὅσοι βαδίζουν στὰ σκοτεινὰ δὲ βλέπουν τίποτα μὲ σαφήνεια ἀλλὰ τὸ σχοινὶ τὸ νομίζουν φίδι κι ἄν δοῦν βουνὰ καὶ φαράγγια πεθαίνον ἀπὸ τὸ φόβο, ἔτσι κι αὐτοὶ ὑποψιάζονται αὐτὰ ποὺ δὲν εἶναι φοβερὰ γιὰ ὅσους βλέπουν. Τρέμουν τὴ φτώχεια κι ὄχι τὴ φτώχεια μονάχα ἀλλὰ ὁποιαδήποτε ζημία. Κι ἄν στερηθοῦν κάτι ἀσήμαντο, **θρηνοῦν καὶ ὑποφέρουν περισσότερο ἀπὸ ὅσους στεροῦνται τὴν ἀπαραίτητη τροφή.**

Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς πλούσιους ἔφθασαν στὴν ἀγχόνη, ἐπειδὴ δὲ βάσταξαν τὶς δύσκολες αὐτὲς ἡμέρες. Καὶ τὴν προσβολὴ καὶ τὴν κακομεταχείριση τόσο ἀνυπόφορα τὰ θεωροῦν, ὥστε πολλοὶ καὶ γι’ αὐτὴ τὴν αἰτία ν’ ἀποσπαστοῦν ἀπὸ τὴ ζωή. Σ’ ὅλα, ἐκτὸς ἀπὸ τὴ διακονία του, **τοὺς ἔκαμε ὁ πλοῦτος μαλακούς**. Γιατὶ ὅταν τοὺς προστάζη νὰ τὸν ὑπηρετοῦν, δὲ δειλιάζουν οὔτε μπροστὰ στὸ φόνο, οὔτε στὸ μαστίγιο, οὔτε στὴν κατηγρία, οὔτε σὲ κάθε ἐξευτελισμό. Αὐτὸ μαρτυρεῖ ἔσχατη ἀθλιότητα, νὰ δειλιάζης περισσότερο ἀπ’ ὅλους ὅπου πρέπει νὰ δείχνης γενναιότητα. Κι ἐκεῖ ποὺ πρέπει νὰ εἶσαι προσεκτικός, νὰ γίνεσαι πιὸ ἀναιδὴς καὶ πιὸ θρασύς. Αὐτοὶ ἐδῶ παθαίνουν, ὅ,τι καὶ αὐτὸς ποὺ σπαταλᾶ τὴν περιουσία του ἐκεῖ ποὺ δὲν πρέπει. Τοῦτος ὅταν φθάση ὁ καιρὸς γιὰ τὴν δαπάνη ποὺ πρέπει νὰ γίνη, ἐπειδὴ δὲν ἔχει τὶ νὰ δώση, ὑποφέρει τὰ ἀθεράπευτα δεινά, ἀφοῦ ἔχει ξοδέψει κακῶς πρὶν τῆς ὥρας τᾶ δικά του.

ε. Καὶ ὅπως αὐτοὶ ποὺ ἀσχολοῦνται μὲ τὶς πονηρὲς ἐκεῖνες τέχνες πάνω στὴ σκηνή, ὑπομένουν ἕνα σωρὸ ἐπικίνδυνες καὶ περιέργες ἀσκήσεις, ἐνῶ σὲ ἐργασίες χρήσιμες κι ἀπαραίτητες εἶναι ἀπὸ ὅλους πιὸ καταγέλαστοι, ἔτσι καὶ τοῦτοι. Γιατὶ αὐτοὶ ποὺ βαδίζουν πάνω στὸ τεντωμένο σχοινὶ δείχνοντας τόσο θάρρος, ἄν κάτι ἀπὸ τὰ ὑποχρεωτικὰ τῆς ζωῆς ἀπαιτήση τόλμη καὶ θάρρος, οὔτε νὰ τὸ ἐννοήσουν κάτι τέτοιο μποροῦν οὔτε νὰ τὸ ἀνεχθοῦν. Ἔτσι κι **ὅσοι πλουτοῦν, ἐνῶ τολμοῦν τὰ πάντα γιὰ τὰ χρήματα, γιὰ τὴν πνευματικὴ ζωή οὔτε μικρὸ οὔτε μεγάλο δὲ θέλουν νὰ ὑπομείνουν**. Καὶ καθὼς ἐκεῖνοι ἀσκοῦν κάτι ἐπικίνδυνο καὶ ἀνώφελο, ἔτσι καὶ τοῦτοι ὑπομένουν πολλοὺς πολλοὺς κινδύνους καὶ κακοτοπιὲς, δὲν καταλήγουν ὅμως σὲ τέλος καλὸ καὶ ὑποφέρουν διπλὸ σκότος, καὶ ἀπὸ τὴ διαστροφὴ τοῦ νοῦ τους τυφλωμένοι καὶ σκεπασμένοι μὲ πολλὴν ἀχλὺ ἀπὸ τὴν ἀπάτη τῶν φροντίδων.

Γι’ αὐτὸ μήτε νὰ δοῦνε δὲν μποροῦν εὔκολα. Ὅποιος βρίσκεται στὰ σκοτεινὰ, γλυτώνει ἀπὸ τὸ σκότος, ὅταν φανῆ ὁ ἥλιος. Μὰ ὅποιος ἔχει κατεστραμμένα μάτια, δὲ βλέπει οὔτε ὅταν φανῆ ὁ ἥλιος. Αὐτὸ ἔχουν πάθει καὶ τοῦτοι. Δὲ νιώθουν μήτε τὸν Ἥλιο τῆς Δικαιοσύνης ποὺ ἔλαμψε καὶ τοὺς προτρέπει, ἐπειδὴ ὁ πλοῦτος τοὺς ἔκλεισε τὰ μάτια. Γι’ αὐτὸ καὶ ὑπομένουν διπλὸ σκοτάδι· τὸ ἕνα ἀπὸ τὸν ἑαυτό τους, τὸ ἄλλο γιατὶ δὲν προσέχουν στὸ δάσκαλο. Ἄς τὸν παρακολουθοῦμε λοιπὸν μὲ προσοχὴ γιὰ νὰ ξαναβροῦμε τέλος κάποτε τὸ φῶς μας. Καὶ πῶς εἶναι δυνατὸ νὰ ξαναδῆς; Ἄν μάθης πῶς τυφλώθηκες. Καὶ τυφλώθηκες ἀπὸ τὴν πονηρή ἐπιθυμία.

Γιατὶ ὅπως σὲ καθαρὸ μάτι, ἔρχεται σὰν ἐρεθιστικὸ ὑγρὸ ἡ ἐπιθυμία τῶν χρημάτων καὶ δημιουργεῖ πυκνό σύννερο. Ἀλλὰ εἶναι εὔκολο νὰ σπάση καὶ νὰ διαλυθῆ τὸ σύννεφο τοῦτο, ἄν δεχθοῦμε τὴν ἀκτῖνα ἀπὸ τὴν διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ. Ἂν τὸν ἀκούσωμε νὰ μᾶς συμβουλεύη καὶ νὰ μᾶς λέη, **Μὴ θησαυρίζετε θησαυροὺς ἐπάνω στὴ γῆ.** Καὶ τὶ θὰ κερδίσω, ἐρωτᾶς ἀπὸ τὴν ἀκρόαση, ὅταν μὲ κατέχη ἡ ἐπιθυμία; Μὰ ἀκριβῶς ἡ ἀξακολουθητικὴ ἀκρόαση μπορεῖ καὶ τὴν ἐπιθυμία νὰ ἐξαλείψη. Κι ἄν ἐπιμένεις νὰ βρίσκεσαι στὴν κατοχή της, κατανόησε ὅτι τὸ πρᾶγμα δέν εἶναι ἐπιθυμία. Τὶ λογῆς ἐπιθυμία εἶναι νὰ βρίσκεσαι σὲ δεινὴ δουλεία, νὰ εἶσαι κάτω ἀπὸ τὸ ζυγὸ τυραννίδας, φυλακισμένος ἀπὸ παντοῦ, νὰ ζῆς σκοτεινά, νὰ εἶσαι γεμᾶτος ἀπὸ ταραχή, νὰ ὑπομένης ἀνώφελους κόπους νὰ φυλάξης γιὰ ἄλλους τὰ χρήματα καὶ πολλὲς φορὲς γιὰ ἐχθρούς; Σὲ τὶ λογῆς ἐπιθυμία ταιριάζουν αὐτά; Μᾶλλον συμπίπτουν μὲ ἀποφυγὴ καὶ ἄρνηση.

Τί ἐπιθυμία εἶναι νὰ ἀφήνης τὸ θησαυρό σου ἀνάμεσα στοὺς κλέφτες; Ἂν ἐπιθυμῆς ὁλοκληρωτικὰ τὰ χρήματα, τοποθέτησέ τα ὅπου μποροῦν νὰ μείνουν ἀσφαλισμένα καὶ ἀνεπιβούλευτα. Γιατὶ αὐτὰ ποὺ κάμεις τώρας δὲν δείχνουν ἄνθρωπο ποὺ ἐπιθυμεῖ χρήματα ἀλλὰ μαρτυροῦν **δουλεία**, ἐπιβουλή, ζημία, ἀγωνία ἀδιάκοπη. Σὺ ὅμως, ἄν κάποιος σοῦ δείξη ἕνα μέρος ἀνυποψίαστο πάνω στὴ γῆ, κι ἄν σὲ φέρη στὴν ἴδια τὴν ἔρημο, μὲ τὴν ὑπόσχεση τῆς ἀσφαλείας στὴ φύλαξη τῶν χρημάτων σου οὔτε διστάζεις, οὔτε ὑποχωρεῖς ἀλλὰ δείχνεις ἐμπιστοσύνη καὶ μεταφέρεις ἐκεῖ τὰ χρήματά σου. Ὅταν σοῦ ὑπόσχεται τὸ ἴδιο ὁ Θεὸς στὴ θέση κάποιου ἀνθρώπου, καὶ σοῦ προτείνη ὄχι τὴν ἔρημο ἀλλὰ τὸν οὐρανό, πράττεις τὰ ἀντίθετα. Κι ὅμως ἄν χίλιες φορὲς εἶναι ἀσφαλισμένα κάτω, ποτὲ δὲ θὰ μπορέσης νὰ ἐλευθερωθῆς ἀπὸ τὴ φροντίδα. Κι ἄν ἀκόμα δὲν τὰ χάσης δὲ θὰ ἐλευθερωθῆς ποτὲ ἀπὸ τὴν ἀγωνία μήπως τὰ χάσης. Ἐκεῖ ὅμως τίποτα ἀπ’ αὐτὰ δὲ θὰ ὑποφέρης. Καὶ θὰ ὠφεληθῆς παραπάνω, γιατὶ δὲν κρύβεις μόνο τὸ χρυσάφι σου ἀλλὰ καὶ τὸ φυτεύεις. Τὸ ἴδιο γίνεται θησαυρὸς καὶ σπόρος. Καὶ κάτι περισσότερο κι ἀπὸ τὰ δύο. Γιατὶ ὁ σπόρος δὲν κρατάει γιὰ πάντα, ἐνῶ τοῦτο μένει παντοτινά. Κι ὁ θησαυρὸς πάλι δὲ βλαστάνει, ἐνῶ αὐτὸ σοῦ δίνει ἀθάνατους καρπούς. **Κι ἄν μοῦ προβάλλης τὸ χρόνο καὶ τὴν ἀναβολὴ τῆς ἀνταποδόσεως**, μπορῶ κι ἐγῶ νὰ σοῦ δείξω καὶ νὰ σοῦ πῶ πόσα κι ἐδῶ κερδίζεις. Χώρια ὅμως ἀπ’ αὐτὰ θὰ προσπαθήσω νὰ σοῦ ἀποδείξω κι ἀπὸ τὶς ἴδιες τὶς βιοτικὲς φροντίδες ὅτι **αὐτὰ ἀποτελοῦν μάταιες προφάσεις**.

στ. Πολλὰ στὴν ζωὴ αὐτὴ δημιουργεῖς ποὺ δὲν εἶναι νὰ τὰ χαρῆς ὁ ἴδιος. Κι ἄν σὲ κατηγορήση κάποιος, προβάλλεις τὰ παιδιὰ σου καὶ τὰ παιδιὰ τους καὶ νομίζεις πὼς βρῆκες ἱκανοποιητικὴ δικαιολογία γιὰ τοὺς περίσσιους κόπους. Ὅταν στὰ ἔσχατα γηρατειὰ σου χτίζης σπίτια μεγαλόπρεπα, ποὺ πρὶν τελειώσουν, ἐσὺ πολλὲς φορὲς θὰ ἔχης ἀναχωρήσει, κι ὅταν φυτεύης δέντρα ποὺ ὕστερ’ ἀπὸ πολλὰ χρόνια θὰ σοῦ δώσουν καρπὸ κι ὅταν ἀγοράζης περιουσίες καὶ χωράφια, ποὺ θ’ ἀποχτήσης τὴν κυριότητά τους ὕστερ’ ἀπὸ πολλὰ χρόνια καὶ ἄλλα πολλὰ τέτοια μὲ κόπους δημιουργεῖς, ποὺ δὲ θὰ δοκιμάσης ἐσὺ τὴ χαρά τους, γιὰ τὸν ἑαυτὸ σου τάχα ἤ γιὰ τοὺ κατοπινοὺς τὰ ἑτοιμάζεις;

Δὲν εἶναι λοιπὸν ἔσχατη ἀνοησία νὰ μὴ στενοχωρῆσαι καθόλου ἐδῶ γιὰ τὴν ἀργοπορία τοῦ χρόνου, τὴ στιγμὴ μάλιστα ποὺ ἀπὸ τὴν ἀργοπορία αὐτὴ θὰ χάσης ὅλη τὴν ἀμοιβή σου, γιὰ τὴν ἐκεῖ ὅμως καθυστέρηση ν' ἀδρανῆς, τὴ στιγμὴ ποὺ αὐτὴ σοῦ δίνει μεγαλύτερο κέρδος καὶ δὲν προορίζει γιὰ ἄλλους τὰ ἀγαθὰ ἀλλὰ φέρνει σὲ σένα τὶς ἀπολαβές; Χώρια ἀπ' αὐτὰ καὶ ἡ ἀναβολὴ δὲν εἶναι μεγάλη. Τὰ πράγματα πλησίασαν πολὺ καὶ δὲ γνωρίζομε μήπως καὶ στὴ δικὴ μας γενιὰ πάρη τέλος αὐτὴ ἡ ζωὴ καὶ φτάση ἡ φοβερὴ ἐκείνη μέρα, ποὺ θὰ μᾶς παρουσιάση τὸ φρικτὸ κι ἀδέκαστο δικαστήριο. Ἔχουν πραγματοποιηθῆ τὰ περισσότερα σημεῖα· καὶ τὸ εὐαγγέλιο ἔχει κηρυχθῆ σ' ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου καὶ οἱ πόλεμοι κι οἱ σεισμοὶ κι οἱ λιμοὶ ἔχουν γίνει καὶ δὲν ὑπάρχει πολλὴ ἀπόσταση. Δὲ βλέπεις τὰ σημεῖα; Ἀκριβῶς αὐτὸ εἶναι τὸ μεγαλύτερο σημεῖο. Οὔτε καὶ στὴν ἐποχὴ τοῦ Νῶε δὲν εἶχαν διακρίνει τὰ προμηνύματα τῆς καταστροφῆς ἐκείνης ἀλλὰ ἐνῶ ἔπαιζαν κι ἔτρωγαν καὶ παντρεύοντα κι ἔπρατταν τὰ συνηθισμένα τῆς ζωῆς, τοὺς βρῆκε ἡ φοβερὴ ἐκείνη τιμωρία. Καὶ στὰ Σόδομα ἴδια. Ἐνῶ διασκέδαζαν καὶ δὲν ὑποψιάζονταν τίποτα, κεραυνοβολήθησαν ἀπὸ τοὺς κεραυνοὺς ποὺ ἔπεσαν. Ἔχοντας στὸ νοῦ μας αὐτὰ**ἄς κατευθύνωμε τὸν ἑαυτὸ μας στὴ προετοιμασία τῆς ἀποδημίας μας ἀπὸ δῶ.**

Γιατὶ κι ἄν ἀκόμα ποτὲ δὲ φτάση ἡ κοινὴ μέρα τῆς συντελείας, τὸ τέλος καθενός μας εἶναι κοντά, εἴτε γέρος εἶναι εἴτε νέος. Καὶ δὲν μποροῦμε ὅταν φύγωμε ἀπὸ δῶ, οὔτε λάδι πιὰ ν' ἀγοράσωμε οὔτε νὰ παρακαλέσωμε καὶ νὰ λάβουμε συγνώμη. Εἴτε ὁ Ἀβραὰμ μεσολαβήη, εἴτε ὁ Νῶε, ὁ Ἰὼβ ἤ ὁ Δανιήλ.**Ὡσότου λοιπὸν ἔχομε καιρὸ, ἄς ἑτοιμάσωμε γιὰ τὸν ἑαυτό μας πολὺ θάρρος, λάδι ἄφθονο ἄς συγκεντρώσωμε, ἄς τοποθετήσωμε τὰ πάντα στὸν οὐρανό, γιὰ νὰ τ' ἀπολαύσωμε τὴν κατάλληλη ὥρα καὶ ὅταν τὰ χρειαζώμαστε** μὲ τὴ χάρη καὶ τὴ φιλανθρωπία τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Σ' αὐτὸν ἀνήκει ἡ δύναμη καὶ ἡ δόξα τώρα καὶ πάντα καὶ στοὺς αἰῶνες.

Ἀμήν.

(Μητροπολίτου Τρίκκης καὶ Σταγῶν Διονυσίου "Πατερικὸν Κυριακοδρόμιον", Τόμος Δεύτερος, Ἀθῆναι 1969, σελ. 154-167)

(Πηγή ψηφ. κειμένου: impantokratoros.gr*)*